

KARTA KURSU

Nazwa	Historia myśli pedagogicznej	
Nazwa w j. ang.	History of Pedagogical Thought	
Koordynator	dr hab. Ryszard Ślęczka prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. K. Dormus dr hab. J. Ryś dr hab. Ryszard Ślęczka dr Anna Włoch dr hab. Justyna Wojniak
Punktacja ECTS	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Cele:

- zapoznanie studiujących z rozwojem i przebiegiem procesów edukacyjnych i instytucji oświatowych w przeszłości oraz kształtowaniem się postaw społecznych wobec nauczania i wychowania dziecka z niepełnosprawnościami.
- zwrócenie uwagi na uwarunkowania procesów edukacyjnych w poszczególnych okresach dziejów, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu nauk medycznych, prawnych i psychologii na powstanie i rozwój pedagogii specjalnej
- zapoznanie z dokonaniem najwybitniejszych postaci w dziejach oświaty i wychowania i ich działaniami na rzecz likwidacji wykluczenia społecznego i integracji oświatowej
- nabywanie umiejętności retrospektywnego wyjaśniania współczesnych zjawisk pedagogicznych, ukazywania ich historycznego rodowodu i postrzegania perspektywy dalszej ich ewolucji;
- analiza historycznego rozwoju instytucji kształcenia i opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnościami;
- ukazanie historycznych źródeł subdyscyplin pedagogicznych, ze szczególnym uwzględnieniem genezy i rozwoju polskiej pedagogiki specjalnej

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza historyczno-literacka na poziomie szkoły średniej
Umiejętności	Umiejętność krytycznej i komparatystycznej analizy tekstu naukowego i poprawnego wnioskowania.
Kursy	-----

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>W01–zna genezę i rozwój historyczny pedagogiki specjalnej ze szczególnym zwróceniem uwagi na polskie dokonania w tej subdyscyplinie</p> <p>W02 - zna założenie i historyczny rozwój wybranych teorii nauczania i wychowania funkcjonujące we współczesnej pedagogice w tym koncepcje dotyczące edukacji dziecka ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi</p> <p>W03 – rozumie i właściwie ocenia z punktu historycznego rozwoju wpływ rozwoju nauki oraz czynników kulturowych i społecznych na procesy edukacyjne i kształtowanie się postaw społecznych w kwestii opieki i edukacji osób z niepełnosprawnościami</p> <p>W04 – zna historyczny rodowód instytucji zajmujących się edukacją osób o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych</p> <p>W05- ma uporządkowaną wiedzę i właściwie ocenia wkład wybranych pedagogów w rozwój teorii i praktyki edukacyjnej z uwzględnieniem rozwoju szkolnictwa i pedagogiki specjalnej</p>	<p>K_W01</p> <p>K_W03</p> <p>K_W06</p> <p>K_W12</p> <p>K_W13</p>
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>U01 - wykorzystuje wiedzę historyczno-oświatową do analizy i interpretacji współczesnych sytuacji edukacyjnych w tym także działań w stosunku do osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi</p> <p>U02 – z historycznego punktu widzenia ocenia i analizuje zmiany zachodzące w motywach i typach ludzkich zachowań w stosunku do osób z niepełnosprawnościami i jest w stanie planować konkretne działania przeciw wykluczeniu społecznemu</p> <p>U03- prezentuje własne pomysły i rozwiązania w pracy z wychowankiem o szczególnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych argumentując je solidną wiedzą historyczno-oświatą z zakresu pedagogiki specjalnej i innych subdyscyplin pedagogiki, kierując się przy tym zasadami etyki społecznej</p>	<p>K_U01</p> <p>K_U03</p> <p>K_U06</p>
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	<p>K01- ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy i systematycznego dokształcania w zakresie pedagogiki a szczególnie pedagogiki specjalnej w oparciu o którą buduje własny warsztat pracy pedagoga specjalnego</p> <p>K01- sięgając do pozytywnych i uznanych wzorców z przeszłości kształtuje własny wizerunek pedagoga specjalnego odznaczający się zaangażowaniem, rozważą, profesjonalizmem i humanitaryzmem</p>	<p>K_K01</p> <p>K_K02</p> <p>K_K07</p>

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		

Liczba godzin	15	15	-----	-----	-----	-----	5

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, praca z tekstem źródłowym, przygotowanie referatu lub prezentacji na zadany temat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x							x	x		x		
W02	x							x	x		x		
W03	x							x	x		x		
W04	x							x	x		x		
W05	x							x	x		x		
U01								x	x		x		
U02	x							x	x		x		
U03								x	x				
K01								x	x				
K02								x	x				
....													

Kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność (20%) oraz aktywność na zajęciach (20%), przygotowanie referatu lub prezentacji (10%) oraz pozytywne zaliczenie egzaminu pisemnego (50%)

Uwagi

Studia stacjonarne licencjackie I stopnia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka wykładu:

1. Główne założenia wybranych modeli kształcenia i wychowania antycznego i ich wpływ na współczesne rozwiązania edukacyjne.
2. Niepełnosprawność jako problem społeczny i moralny w okresie antyku i średniowiecza
3. Humanistyczna koncepcja człowieka i jej wpływ na zmiany modelu edukacji i stosunku do osób z niepełnosprawnościami.
4. Przemiany w zakresie działalności społeczno-opiekuńczej nad dzieckiem i młodzieżą w XIX i XX wieku
5. Pedagogika tradycyjna a nowe wychowanie – podstawy naukowe i społeczne, twórcy i kierunki rozwoju.

Tematyka ćwiczeń:

1. Grecka myśl pedagogiczna (Platon, Arystoteles, Pseudo-Plutarch).
2. Średniowieczny model kształcenia i wychowania. Powstanie i rozwój uniwersytetów.
3. Wybrane teorie pedagogiczne XVIII/XIX wieku (J.J. Rousseau; J. H. Pestalozzi)
4. Początki nauczania i opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami do końca XIX wieku (geneza

tyflo – surdo - oligofreno pedagogiki).

E-learning

Polska pedagogika i szkolnictwo specjalne w okresie międzywojennym – uwarunkowania rozwoju, twórcy i instytucje.

Wykaz literatury podstawowej

Dzieje szkolnictwa i pedagogiki specjalnej. pod red. S. Mauersberga, Warszawa 1990.

Garbat M., *Historia niepełnosprawności*, Gdynia 2015.

Kot S., *Historia wychowania*, t. 1 i 2, Wydawnictwo „Żak”, Warszawa 1996.

Historia wychowania, t. 1 i 2, Ł. Kurdybacha (red), Warszawa 1965 – 1968.

Historia wychowania. Wiek XX, t. 1 i 2, J. Miąso (red.), Warszawa 1980.

Litak S., *Historia wychowania*, t.1, Kraków 2004

Możdżeń S. I., *Historia wychowania 1795 – 1918*, Kielce 2000.

Możdżeń S. I., *Historia wychowania 1918 – 1945*, Kielce 2000.

J. Ryś, *Szkolnictwo polskie w nurcie europejskich przemian oświatowych XVI – XVII wieku*, „Kwartalnik Pedagogiczny” 2015, nr LX.

Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 1-3,. S. Wołoszyn (wybór i oprac.), PWN, Warszawa 1965 - 1966

Wykaz literatury uzupełniającej

Balcerek M., *Rozwój opieki nad dzieckiem w Polsce w latach 1918-1939*, Warszawa 1978.

Bartoń B., *Rys historyczny rozwoju pedagogiki specjalnej w Polsce i na świecie, na tle ewolucji poglądów dotyczących upośledzenia umysłowego*, <https://www.edukator.org.pl> › rys › rys

Czarnecka I., *Rozwój szkolnictwa specjalnego w Polsce w latach 1918-1939 realia a oczekiwania*, Warszawa 2021.

Historyczny dyskurs nad pedagogiką specjalną – w ujęciu pedagogicznym, pod red. J.J. Bleszyńskiego, D. Baczały i J. Binnebesela, Łódź 2008.

Kulbaka J., *Niepełnosprawni. Z dziejów kształcenia specjalnego*, Warszawa 2012.

Pedagogika specjalna, pod red. W. Dykciaka, Poznań 1998.

Pedagogika specjalna w Polsce. Wybrane zagadnienia z przeszłości i współczesności oraz tendencje rozwoju, red. U. Eckert, K. Poznański, Warszawa 1992.

Pomoc społeczna w Polsce, pod red. J. Staręgi-Piasek, Warszawa 1985.

Wołoszyn S., *Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie*, PWN, Warszawa 1964.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4